

ROZHODNUTÍ

Kárný senát Nejvyššího správního soudu jakožto soudu kárného složený z předsedy senátu JUDr. Tomáše Langáška, LL.M., členů JUDr. Jirího Zavázala a Mgr. Michaela Květa a přísedících JUDr. Jana Jakovce, JUDr. Milana Kyjovského a JUDr. Olgy Rosenkranzové, Ph.D., projednal v ústním jednání dne 17. 1. 2022 návrh navrhovatele: původně ministryně spravedlnosti Mgr. Marie Benešová, nyní **ministr spravedlnosti** JUDr. Pavel Blažek, Ph.D., sídlem Vyšehradská 16, 128 00 Praha 2, na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti soudkyně ze dne 14. 10. 2021, došlý kárnému soudu téhož dne, proti kárně obviněné: **JUDr. Jaroslava Bartošová, soudkyně a předsedkyně senátu Krajského soudu v Brně, nar. X, a rozhodl**

t a k t o :

JUDr. Jaroslava Bartošová,
nar. X,
soudkyně a předsedkyně senátu Krajského soudu v Brně,

s e z p r o š ť u j e

podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů,

kárného návrhu pro skutek spočívající v tom,

ž e

při své rozhodovací činnosti v postavení předsedkyně senátu ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 40 Nt 127/2017 postupovala v příkrém rozporu se zjištěným skutkovým stavem a v rozporu se zněním ustanovení § 325 odst. 1 a odst. 5 zákona č. 141 /1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), když poté, co byla poprvé dne 21. 8. 2019 Vrchním soudem v Praze a znovu dne 26. 8. 2019 Městským soudem v Praze a rovněž dne 22. 3. 2021 Vrchním státním zastupitelstvím v Praze informována o jednání odsouzeného JUDr. R. J., spočívajícím zkráceně v tom, že odsouzený JUDr. R. J. v rozporu s jím uváděným zdravotním stavem žil aktivním společenským a sportovním životem a pohyboval se bez asistence jakýchkoli natož pak poučených osob, což vzbuzovalo závažné pochyby o tom, zda důvody pro přerušení trestu nadále trvají, zjištěné skutečnosti nijak nerefletovala, neodvolala přerušení výkonu trestu a výkon trestu odnětí svobody dále přerušila usnesením ze dne 15. 4. 2020 č. j. 40 Nt 127/2017 - 324 a následně usnesením ze dne 23. 4. 2021 č. j. 40 Nt 127/2017 - 475,

č í m ž m ě l a s p á c h a t

kárné provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích),

protože skutek není kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

I. Návrh na zahájení kárného řízení

[1] Ministryně spravedlnosti Mgr. Marie Benešová (dále též „navrhovatelka“) podala podle § 8 odst. 2 písm. b) zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů (dále též „kárný zákon“), dne 14. 10. 2021 k Nejvyššímu správnímu soudu jakožto soudu kárnému návrh na zahájení kárného řízení, datovaný dnem 14. 10. 2021, proti soudkyni Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) JUDr. Jaroslavě Bartošové (dále též „kárně obviněná“ nebo „soudkyně“). Obvinila ji, že se dopustila kárného provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), tím, že ve věci vedené u krajského soudu pod sp. zn. 40 Nt 127/2017 jako předsedkyně senátu postupovala v příkrém rozporu se zjištěným skutkovým stavem a se zněním § 325 odst. 1 a 5 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád). V uvedené věci totiž neodvolala přerušení výkonu trestu odsouzeného JUDr. R. J. (dále jen „odsouzený“) a výkon trestu odnětí svobody mu dále přerušila usneseními ze dne 15. 4. 2020 č. j. 40 Nt 127/2017 - 324 a ze dne 23. 4. 2021 č. j. 40 Nt 127/2017 - 475, ačkoliv byla dne 21. 8. 2019 Vrchním soudem v Praze, dne 26. 8. 2019 Městským soudem v Praze a dne 22. 3. 2021 Vrchním státním zastupitelstvím v Praze informována o jednání odsouzeného spočívajícím v tom, že v rozporu s jím uváděným zdravotním stavem žil aktivním společenským a sportovním životem a pohyboval se bez asistence jakýchkoli natož pak poučených osob, což vzbuzovalo závažné pochyby o tom, zda důvody pro přerušení trestu nadále trvají. Uvedené informace soudkyně nijak nereflektovala.

[2] Navrhovatelka zahájila šetření na podnět interpelace poslance Ing. Mariana Jurečky, jež jí byla doručena dne 4. 3. 2021. Poslanec v interpelaci odkazoval na veřejně publikované články, z nichž vyplývalo, že odsouzený měl porušovat podmínky přerušení výkonu trestu odnětí svobody.

[3] V rámci šetření se navrhovatelka nejprve obrátila na vedení krajského soudu a dne 26. 3. 2021 obdržela přípis místopředsedy soudu sp. zn. Spr 397/2021 s vyjádřením kárně obviněné, že jakékoliv zprávy, články nebo informace ve sdělovacích prostředcích, event. zveřejněné na sociálních sítích, nelze považovat za relevantní důkazy, na základě nichž by měl soud bez dalšího ve věci rozhodovat, ať už ve prospěch nebo neprospěch kteréhokoliv obviněného či odsouzeného. Zejména pak za situace, kdy jejich zdroj, autorizace či věrohodnost nejsou dostatečně prokázány.

[4] Navrhovatelka si dále vyžádala od tehdejšího generálního ředitele Vězeňské služby ČR podklady, které vězeňská služba v souvislosti s danou věcí poskytla krajskému soudu. Ze zpráv připojených k přípisu generálního ředitele ze dne 12. 4. 2021 vyplynulo, že vězeňská správa mj. doporučovala krajskému soudu zvážit ustanovení nezávislého znalce či znalecký ústav, jenž při posouzení bude vycházet pouze z jím aktuálně zjištěného zdravotního stavu.

pokračování

[5] Navrhovatelka si vyžádala vyjádření rovněž od předsedy Vrchního soudu v Praze, který jí přípisem ze dne 28. 4. 2021 sp. zn. S 106/2021 informoval, že zjištění učiněná jím řízeným soudem ohledně volnočasových aktivit odsouzeného byla krajskému soudu sdělena dne 21. 8. 2019 zasláním rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 9. 8. 2019 sp. zn. 7 To 47/2019. V návaznosti na to se stěžovatelka obrátila dne 4. 5. 2021 na předsedu krajského soudu s žádostí o dodatečné vyjádření, zda citované rozhodnutí bylo součástí spisu krajského soudu sp. zn. 40 Nt 127/2017.

[6] Na žádost reagoval místopředseda krajského soudu nejprve přípisem ze dne 20. 5. 2021 s tím, že spis se nachází se stížností u Vrchního soudu v Olomouci, kárně obviněná si přesně nepamatuje, zda byly do spisu založeny informace o průběhu sledování odsouzeného, a že přesnější informace poskytne po navrácení spisového materiálu. V následném přípisu ze dne 6. 8. 2021 místopředseda krajského soudu navrhovatelku informoval, že Vrchní soud v Olomouci zjevně pojal usnesení soudkyně za chybné a věc pravomocně ukončil, přičemž odsouzený již nastoupil výkon trestu. Místopředseda též připojil rozhodnutí krajského soudu ze dne 23. 4. 2021 č. j. 40 Nt/2017-475 a Vrchního soudu v Olomouci ze dne 29. 6. 2021 č. j. 1 To 57/2021 - 576. Navrhovatelka k tomu podotkla, že z daných materiálů neplyne odpověď na položenou otázku, zda bylo rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 9. 8. 2019 sp. zn. 7 To 47/2019 založeno do spisu krajského soudu.

[7] Navrhovatelka proto dne 27. 8. 2021 znovu požádala předsedu krajského soudu o vyjádření a zároveň o poskytnutí spisového materiálu věci sp. zn. 40 Nt 127/2017. Spisový materiál, z něhož je patrné, že se v něm relevantní informace nacházejí, obdržela navrhovatelka dne 16. 9. 2021, avšak bez vyjádření k postupu kárně obviněné. Subjektivní lhůta k podání kárného návrhu tudíž byla dle navrhovatelky zachována, neboť až z trestního spisu se dozvěděla, že soudkyně měla k dispozici veškeré podklady, a tudíž odpovídá za jednání specifikované v návrhu. Navrhovatelka má za zachovanou i objektivní lhůtu, jelikož jednání kárně obviněné započalo dne 21. 8. 2019 a neskončilo dříve než 23. 4. 2021, kdy soudkyně o přerušení výkonu trestu rozhodla naposledy.

[8] K okolnostem případu navrhovatelka uvedla, že odsouzený byl rozsudkem Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“) ze dne 30. 4. 2014 č. j. 42 T 8/2013 - 2033, ve znění rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 9. 2014 sp. zn. 7 To 60/2014, uznán vinným ze spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, 2 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 trestního zákoníku, za což mu byl uložen úhrnný trest odnětí svobody v délce 4,5 roku, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s dozorem. Trest vykonával od 18. 11. 2014 do 9. 3. 2016, kdy krajský soud usnesením č. j. 53 Nt 103/2016 - 87 výkon trestu přerušil do 9. 5. 2016. Výkon trestu krajský soud dále přerušil usnesením ze dne 7. 6. 2016 č. j. 53 Nt 103/2016 - 167 do 25. 11. 2016, usnesením ze dne 14. 11. 2016 č. j. 53 Nt 113/2016 - 85 do 25. 11. 2017 a usnesením ze dne 9. 5. 2018 č. j. 40 Nt 127/2017 - 81 (prvním vydaným kárně obviněnou) do 30. 4. 2020.

[9] Vrchní soud v Praze vedle toho dne 9. 8. 2019 usnesením sp. zn. 7 To 47/2019 zamítl stížnost odsouzeného proti usnesení městského soudu, kterým zamítl žádost odsouzeného o upuštění od výkonu zbytku trestu odnětí svobody. Navrhovatelka zdůraznila následující pasáž z usnesení Vrchního soudu v Praze: „Ze zpráv o průběhu nařízeného sledování ze dnů 17. července 2019, 18. července 2019, 23. července 2019, 26. července 2019 a 1. srpna 2019 pak Vrchní soud v Praze zjistil, že aktuální zdravotní stav odsouzeného rozhodně nepřivodil jeho rezignaci na společenský či sportovní život, odsouzený je nanejvýš schopen pohybovat se samostatně, bez asistence jakékoliv další, natož poučené osoby, či opory francouzské hole. V průběhu sledování odsouzený opakovaně odjel s řidičem do Žlutých lázní, kde zůstal bez jeho

doprovodu, dne 17. července 2019 po odjezdu ze Žlutých lázní navštívil Galerii Meridian v Široké ulici, v Praze 1, a to opět bez doprovodu další osoby. Především však zvládl i poměrně fyzicky náročnou činnost, když se dne 23. července 2019, kdy teploty na celém území ČR atakovaly tropických 30° C, nechal se po poledni řidičem odvézt desítky kilometrů za Prahu a v okolí Votic bez jakéhokoli dohledu odjel sám na kole. Jak je pak dále patrné z protokolů o sledování, odsouzený se při vystupování na veřejnosti chová přinejmenším konspirativně, zakrývá si obličej a účelově mění vozidla.“

[10] Jak Vrchní soud v Praze, tak městský soud krajskému soudu ke sp. zn. 40 Nt 127/2017 citované usnesení zaslaly. Kárně obviněná poté v uvedeném spisu dne 27. 8. 2019 na č. l. 99 rukou vepsala referát potvrzující, že se s usnesením seznámila. Dne 15. 4. 2020 však vydala usnesení č. j. 40 Nt 127/2017 - 324, kterým rozhodla o dalším přerušení výkonu trestu odnětí svobody do 30. 4. 2021 (dále též „první usnesení“). Rozhodovala zejména na základě lékařských zpráv a posudků předkládaných odsouzeným a jeho obhájci, přičemž nijak nezminila usnesení Vrchního soudu v Praze.

[11] Ze spisu dále plyne, že krajskému soudu byl dne 22. 3. 2021 doručen přípis Vrchního státního zastupitelství v Praze, jímž státní zastupitelství informovalo o tom, že řešilo podnět týkající se chování odsouzeného popsaného výše. Vrchní státní zastupitelství v Praze zároveň explicitně uvedlo, že na základě daného podnětu by krajský soud mohl posoudit, zda nejsou splněny podmínky pro případné odvolání přerušení výkonu trestu. Rovněž vězeňská služba doporučila přípisem ze dne 14. 4. 2021 zvážit ustanovení nezávislého znalce či znalecký ústav, jenž při posouzení bude vycházet pouze z jím aktuálně zjištěného zdravotního stavu.

[12] Kárně obviněná i přesto dne 23. 4. 2021 usnesením č. j. 40 Nt 127/2017 - 475 rozhodla o dalším přerušení výkonu trestu odsouzeného do 30. 4. 2023 (dále též „druhé usnesení“), přičemž v usnesení opět nijak nepracuje s informacemi vyplývajícími z usnesení Vrchního soudu v Praze.

[13] Poslední usnesení krajského soudu následně ke stížnosti státního zástupce Vrchní soud v Olomouci usnesením ze dne 29. 6. 2021 č. j. 1 To 57/2021 - 576 zrušil a návrh odsouzeného na další přerušení výkonu zbytku trestu odnětí svobody zamítl. Vrchní soud v Olomouci mj. konstatoval, že krajský soud žádným způsobem nehodnotil skutečnosti, jež byly shledány významné pro rozhodování o žádosti odsouzeného o upuštění od výkonu zbytku trestu, ač je zřejmé, že zdravotní potíže tvrzené odsouzeným byly výrazně znevěrohodněny jeho konkrétním chováním.

[14] Podstatu kárného provinění spatřuje navrhovatelka v tom, že soudkyně obdržela informace zjištěné Vrchním soudem v Praze z nařízeného sledování odsouzeného, avšak nijak je nereflekovala a ani nečinila úkony směřující k jejich prověření. Jinými slovy postupovala tak, jako by jí dané skutečnosti nebyly známy. Dle navrhovatelky tak kárně obviněná postupovala v příkrém rozporu s objektivní realitou a se zákonem, přičemž její pochybení je natolik závažné, že je namístě, aby se jím zabýval kárný soud.

[15] Navrhovatelka dále odkázala na to, že kárný soud dovodil, že v určitých případech se může soudce dopustit kárného provinění samotnou rozhodovací činností (sp. zn. 13 Kss 11/2010 a 16 Kss 6/2012). Zásadně je to možné v případech, kdy bylo porušeno jednoznačné znění aplikované právní normy, nebylo respektováno zrušovací rozhodnutí nadřízeného soudu v konkrétní věci či existuje jednotná a ustálená judikatura nejvyšších soudů, kterou daný soudce odmítl akceptovat bez toho, aby svůj odlišný právní názor podepřel komplexní, racionální a transparentní konkurující argumentací. K tomu navrhovatelka dodala, že byť primární jednání kárně obviněné spočívající v nezohlednění nanejvýš relevantních skutkových okolností, které byly součástí spisu, do kategorií vymezených judikaturou kárného

pokračování

soudu přímo nespadá, z hlediska závažnosti a flagrantnosti pochybení kárně obviněné se jim vyrovnává. Navrhovatelka odkázala též na rozhodnutí kárného senátu č. j. 12 Ksz 7/2019 - 196, v němž kárný soud připustil, že postup v příkrém rozporu se zjištěným skutkovým stavem může konstituovat kárné provinění, byť v případě státního zástupce. V daném kontextu zdůraznila, že dle usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 3. 2003 sp. zn. II. ÚS 113/03 (U 6/29 SbNU 457) je spravedlivé trestní stíhání zaviněných činů nebezpečných pro společnost jedním z klíčových prvků právního státu a jednou z *raison d'être* státu jako takového vůbec. Tuto maximu je přitom dle navrhovatelky třeba vztáhnout i na řízení vykonávací, neboť uložením sankce bez jejího výkonu je trestní řízení v zásadní míře zbaveno svého smyslu. Postup kárně obviněné podle navrhovatelky již otrásl důvěrou veřejnosti v soudce a soudnictví obecně, a to i s ohledem na rozsáhlou medializaci případu.

[16] Kárně obviněná postupovala v rozporu s § 325 odst. 5 trestního řádu, který stanoví, že *je-li obava, že odsouzený uprchne, zneužívá-li povoleného přerušeni nebo odpadl-li důvod, pro který byl výkon trestu odněti svobody přerušen, předseda senátu přerušeni výkonu trestu odvolá*. Jelikož je usnesení o odvolání povolení přerušeni výkonu trestu obligatorní povahy, soudkyně se dle navrhovatelky dopustila také porušení jednoznačného znění aplikované právní normy. Kárně obviněná totiž ignorovala a neproověřila informace sdělené dalšími orgány, v důsledku čehož neodvolala přerušeni výkonu trestu, resp. se s informacemi nijak nevyřádala.

[17] Kárného provinění se soudkyně dle navrhovatelky dopustila přinejmenším v úmyslu nepřímém, neboť podstatné okolnosti ohledně chování odsouzeného byly krajskému soudu sděleny opakovaně společně s explicitními návrhy na jejich reflektování ve vztahu k přerušeni výkonu trestu. Na závěr návrhu zhodnotila navrhovatelka kárné provinění jako závažné, a to i kvůli medializaci případu. Navrhla proto uloženi kárného opatření snížení platu o 20 % na 12 měsíců.

[18] Navrhovatelka kárnému soudu navrhla provedeni těchto důkazů:

- A. výslech kárně obviněné,
- B. spisový materiál Krajského soudu v Brně sp. zn. 40 Nt 127/2018,
- C. přípis předsedy Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 4. 2021 sp. zn. S 106/2021,
- D. usneseni Vrchního soudu v Praze ze dne 9. 8. 2019 sp. zn. 7 To 47/2019,
- E. komunikace navrhovatelky s vedením Krajského soudu v Brně, vyjádření kárně obviněné,
- F. interpelace poslance Ing. Mariana Jurečky,
- G. zprávy Vězeňské služby ČR adresované KS v Brně ze dne 1. 2. 2018 a 14. 4. 2021.

II. Vyjádření kárně obviněné

[19] Předseda kárného senátu zaslal kárně obviněné návrh na zahájeni řízeni a poučil ji o jejích právech podle § 12 a 13 kárného zákona.

[20] Soudkyně ve vyjádření ke kárnému návrhu ze dne 30. 11. 2021 uvedla, že se necítí být vinna spácháním v návrhu uvedeného skutku. Dodala, že nesouhlasí ani s popisem skutku, ani s jeho právní kvalifikací a ani s navrženým kárným opatřením.

[21] Za nesporný označila procesní průběh věci, jak byl popsán navrhovatelkou. Uvedla však, že ze zrušujícího usneseni Vrchního soudu v Olomouci č. j. 1 To 57/2021 - 576 je zjevné také to, že o samotném přerušeni výkonu trestu odněti svobody rozhodl krajský soud dne 9. 3. 2016 usnesením č. j. 53 Nt 103/2016 - 87, a to z důvodu neurochirurgické operace odsouzeného v Ústřední vojenské nemocnici v Praze. Z důvodu pokračující hospitalizace a kritického stavu odsouzeného došlo následně k prodloužení přerušeni, přičemž krajský soud

rovněž v jednom z usnesení poukázal na možnost upuštění od dalšího výkonu trestu odnětí svobody ze zdravotních důvodů.

[22] Kárně obviněná rovněž uvedla, že proti usnesením o přerušení výkonu trestu z r. 2018 a 2020 nebyla podána žádná stížnost. Krajský soud si přitom před rozhodnutím ze dne 15. 4. 2020 vyžádal stanovisko vězeňské služby, v němž vězeňská služba mj. konstatovala, že s ohledem na pandemii covid-19 je vězeňské prostředí z epidemiologického hlediska vysoce rizikové, a je proto žádoucí omezit pohyb do věznice a z věznice na minimum. Krajský soud tudíž s ohledem na zdravotní stav odsouzeného i podmínky výkonu trestu rozhodl o dalším přerušení výkonu trestu.

[23] O posledním návrhu odsouzeného na přerušení výkonu trestu ze dne 29. 3. 2021 rozhodoval krajský soud opět mj. na základě stanoviska vězeňské služby, která sdělila, že je sice schopna v těsné spolupráci s mezirezortními poskytovateli zdravotních služeb zajistit odsouzenému zdravotní péči, avšak nemůže vyloučit nebezpečí zásadního zhoršení zdravotního stavu a ohrožení života odsouzeného. Stejně tak nemohla vyloučit závažnější zdravotní komplikace v průběhu výkonu trestu, neboť pandemie covid-19 sice byla na mírném ústupu, ale stále vězeňskou populaci ohrožovala. Na základě provedeného dokazování dospěl krajský soud k závěru, že zdravotní stav odsouzeného byl nadále mimořádně závažný a dlouhodobý s tím, že riziko zhoršení zdravotního stavu bylo zvyšováno pandemií onemocnění covid-19 na území celé České republiky. Odsouzení, ani další pacienti s obdobně závažným zdravotním stavem se proto nemohli podrobovat specializované neuroepileptické léčbě. Nástup odsouzeného do výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody by tak, podle názoru soudu, s vysokou mírou pravděpodobnosti hraničící s jistotou, vedl ke zhoršení jeho již tak mimořádně závažného zdravotního stavu a k ohrožení jeho života. Z těchto důvodů rozhodl krajský soud usnesením ze dne 23. 4. 2021 č. j. 40 Nt 127 /2017-475 o dalším prodloužení přerušení výkonu trestu odnětí svobody do 30. 4. 2023.

[24] Vrchní soud v Olomouci, jako soud stížnostní, následně uvedené usnesení ke stížnosti státního zástupce postupem podle § 149 odst. 1 trestního řádu zrušil a návrh odsouzeného zamítl. Z odůvodnění stížnostního soudu je dle kárně obviněné zcela zřejmé, že nejen zaujal odlišné stanovisko k hodnocení důkazů, ale především dokazování sám doplnil. Zejména si stížnostní soud z důvodu částečné nesrozumitelnosti původní zprávy vyžádal novou zprávu od vězeňské služby, z níž vyplynulo, že vězeňská služba se v dané době byla schopná o osoby s posttraumatickou i postoperační epilepsií postarat a zajistit jim lékařskou péči. Stejně tak je dle kárně obviněné zřejmé, že stížnostní soud nevyslovil právní názor, kterým se má krajský soud řídit, ani nezavázal krajský soud k tomu, aby např. respektoval ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu či aby v potřebném rozsahu sám doplnil dokazování. Nejedná se tedy o žádný z případů, jenž by mohl zakládat kárnou odpovědnost. S tím, že by se její postup vyrovnal kategoriím vymezeným judikaturou kárného soudu z hlediska závažnosti a flagrantnosti namítaného pochybení, soudkyně nesouhlasí. Má totiž za to, že její postup nebyl v příkrém rozporu se zjištěným skutkovým stavem, a nemůže tedy konstituovat kárné provinění.

[25] Navrhovatelka podle kárně obviněné spatřuje její kárné provinění v tom, že nerozhodla na základě fotografií ze sociálních sítí a sdělovacích prostředků zachycujících pohyb odsouzeného v rakouských Alpách. Soudkyně k tomu konstatovala, že takové materiály dle jejího názoru nelze bez dalšího považovat za relevantní důkazy, dle nichž by měl soud ve věci ihned rozhodovat, a to ať už ve prospěch nebo v neprospěch kteréhokoliv obviněného nebo odsouzeného. Kárně obviněná připustila pouze to, že dostatečně kategoricky nezohlednila výsledky sledování odsouzeného nařízeného jiným soudem, z nichž bylo patrné, že si vyjel na kole. Dle soudkyně totiž není sporu o tom, že při lékařské diagnóze odsouzeného je to pochopitelně více než hazard s jeho zdravím. Při rozhodování se však řídila relevantními důkazy (lékařskými zprávami a znaleckým posudkem) a objektivně probíhající pandemií, přičemž všechny skutečnosti brala

pokračování

v úvahu ve své komplexnosti. Podle kárně obviněné přicházelo v úvahu zhoršení již tak mimořádně závažného zdravotního stavu odsouzeného, a to právě v podmínkách výkonu trestu odnětí svobody, což nevylučuje úvahy nejen o mimořádně zvýšených nákladech na výkon jeho trestu, ale především ani úvahy o odpovědnosti zaměstnanců věznice v případě neposkytnutí včasné, vysoce specializované lékařské péče. S přihlédnutím k prvku humanizace bylo dle soudkyně diskutabilní také dosahování účelu takového trestu.

[26] Na závěr kárně obviněná podotkla, že návrh indikuje domněnku, že se kárného provinění dopustila jen proto, že nerozhodla tak, jak médii ovlivněná veřejnost zřejmě očekávala. Něco takového však důrazně odmítá, jelikož se řídila zásadně právním řádem a vykládala jej podle svého nejlepšího vědomí a svědomí a rozhodovala nestranně a nezávisle. Zároveň by podle soudkyně bylo nebezpečným precedentem, pokud by byl akceptován kárný návrh pro odlišný právní názor (jiné hodnocení důkazů), byť následně není tento postup shledán soudem vyšší instance jako plně relevantní.

III. Další průběh řízení

[27] Předseda kárného senátu přípisem ze dne 4. 1. 2022 informoval nového ministra spravedlnosti JUDr. Pavla Blažka, Ph.D., o tom, že před kárným soudem probíhá toto kárné řízení a že jako ministr spravedlnosti vstupuje do procesní pozice navrhovatelky. Ministr spravedlnosti kárnému soudu dne 12. 1. 2022 sdělil, že na kárném návrhu, jak byl podán, trvá (dále je proto vedle „navrhovatelky“ uváděn též „navrhovatel“).

[28] Kárný soud si kromě již uvedených důkazů vyžádal rovněž:

- H. stanovisko soudcovské rady Krajského soudu v Brně k osobě kárně obviněné,
- I. stanovisko příslušných odvolacích senátů Vrchního soudu v Olomouci k rozhodovací činnosti kárně obviněné,
- J. osobní spis soudkyně.

[29] Spolu s osobním spisem kárně obviněné bylo kárnému soudu doručeno též:

- K. stanovisko místopředsedy Krajského soudu JUDr. Aleše Flídra k osobě kárně obviněné ze dne 30. 12. 2021.

IV. Ústní jednání

[30] Na jednání dne 17. 1. 2022 se za navrhovatele, jenž se omluvil, dostavila pověřená zástupkyně Mgr. Kateřina Skalková, ředitelka odboru dohledu a kárné agendy Ministerstva spravedlnosti. Omluvu navrhovatele i jeho zastoupení předseda senátu akceptoval, neboť nebylo pochyb o tom, že zástupkyně je vybavena procesní plnou mocí a je oprávněna plně disponovat kárným návrhem (viz rozhodnutí č. j. 11 Kss 1/2020 - 135 z 15. 6. 2020, ve věci *Sedláček*, body 50-52).

[31] Zástupkyně navrhovatele poté vedle rekapitulace návrhu, jak je popsán v bodu I tohoto rozhodnutí, vyzdvihla, že návrh nebyl podán proto, že kárně obviněná nezohlednila informace z médií, nýbrž proto, že nezohlednila informace od dalších orgánů justice.

[32] Předseda kárného senátu dále seznámil účastníky řízení s výsledky předběžného šetření (§ 13 kárného zákona), resp. shrnul dosavadní průběh věci a předal stranám krátkou cestou dokumenty shromážděné ve spise, které jim dosud nebyly zaslány. Na výzvu předsedy senátu

ve smyslu § 206a trestního řádu aplikovaného na základě § 25 kárného zákona kárně obviněná prohlásila, že se necítí být vina, nesouhlasí s popisem skutku a jeho právní kvalifikací a s navrženým kárným opatřením, neprohlásí vinu, ani neuzavře dohodu o vině a kárném opatření. Za nesporné označily obě strany skutečnosti, z nichž kárná navrhovatelka dovozovala zachování lhůt pro zahájení kárného řízení, a procesní průběh, jak byl popsán v kárném návrhu.

[33] Kárně obviněná při svém výslechu sdělila, že setrvává na svém písemném vyjádření. Dále se s ohledem na respekt k ochraně citlivých osobních údajů o zdravotním stavu odsouzeného pouze stručně vyjádřila k tomu, že ze zpráv a posudků, jež jí byly dostupné v době rozhodování, plynulo, že zdravotní stav odsouzeného je mimořádně závažný a terminální, ve smyslu trvalý, neměnný. Možná právě z toho plynul její, snad příliš tolerantní, ale lidský přístup k hodnocení excesu odsouzeného. Soudkyně zdůraznila, že od roku 2016 nemá žádné zprávy o tom, že by se zdravotní stav odsouzeného zlepšil, přičemž poukázala i na zprávu vězeňské služby z dubna 2021, dle níž nebylo možné vyloučit nebezpečí zásadního zhoršení zdravotního stavu a ohrožení života odsouzeného. Rovněž vyzdvihla, že Vrchní soud v Olomouci jí věc nevrátil, nýbrž dospěl k závěru, že může rozhodnout sám, a také rozhodl. Kárně obviněná odmítla, že by jako soudkyně měla jakkoliv rozhodovat dle informací v médiích, a vyslovila domněnku, že pokud by odsouzený nebyl mediálně známou osobou, nýbrž anonymním těžce nemocným „Josefem Novákem“, nikoho by případ nezajímal. Uzavřela odkazem na vyjádření soudcovské rady Krajského soudu v Brně, že stojí před kárným soudem pro právní názor, což by mohlo být v budoucnu nebezpečným precedentem.

[34] Na otázku kárného senátu, proč ve druhém usnesení z dubna 2021 nezohlednila pochybnosti, resp. informace o chování odsouzeného, ač si již byla vědoma šetření ministryně spravedlnosti, a pokud by tyto poznatky v odůvodnění uvedla, zda by rozhodla jinak. Soudkyně reagovala tak, že uznává, že poznatky od dalších orgánů dostatečně kategoricky nezohlednila v odůvodnění, nicméně z důvodu velkého zatížení trestní agendou nemá dostatek času na to, aby precizovala odůvodnění svých rozhodnutí do posledního detailu. S jiným výsledkem by o věci nerozhodla, neboť informace od Vrchního soudu v Praze a Vrchního státního zastupitelství v Praze nebyly natolik zásadní, aby převážily nad zdravotními důvody na straně odsouzeného a širšími okolnostmi skutkového děje. Na dotaz, zda kárně obviněná znala reportáž České televize, kterou zmiňoval ve stížnosti k Vrchnímu soudu v Olomouci státní zástupce, resp. zda o ní byly informace v soudním spise, soudkyně odpověděla, že nikoliv. Na další otázku odpověděla, že ze strany státního zástupce či nikoho jiného nebyla formálním způsobem zpochybněna správnost lékařských posudků či navrženo jejich další přezkoumání. K dotazu zástupkyně navrhovatele, z jakého důvodu své úvahy o tom, že zjištění jiných orgánů nejsou pro rozhodnutí důležité, neuvědla do odůvodnění, soudkyně odpověděla, že z odůvodnění nevynechala nic záměrně a že hazard odsouzeného se zdravím je neomluvitelný, nicméně to ve vztahu k rozhodnutí považovala za bagatelní. Zástupkyně navrhovatele doplnila, že další orgány přece ke svým podnětům připojovaly poznámky, že jí dané skutečnosti zasílají ke zvážení. Kárně obviněná odvětila, že vše zvážila a dospěla k závěru, že je to pro rozhodnutí nedůležité.

[35] Poté přistoupil předseda kárného senátu k provedení listinných důkazů. Strany sice označily za nesporný i procesní průběh vyplývající z daného spisu, avšak vzhledem k přítomnosti veřejnosti považoval kárný senát za vhodné podstatný obsah spisu alespoň stručně rekapitulovat. Předseda senátu konstatoval zejména podstatné části trestního spisu Krajského soudu v Brně sp. zn. 40 Nt 127/2018 (**důkaz B**), který zahrnuje rovněž **důkazy D, E a G**. Předseda senátu dále provedl důkaz stanoviskem soudcovské rady Krajského soudu v Brně (**důkaz H**), z něhož vyplynulo, že kárně obviněná je kvalitní a zkušenou soudkyní, přičemž soudcovská rada k ní nemá žádné negativní poznatky, vyjádřením Vrchního soudu v Olomouci (**důkaz I**), v němž bylo uvedeno, že kárně obviněná je soudci vrchního soudu považována za zkušenou a erudovanou soudkyni, jež trvá na svých názorech, nicméně pokud dochází ke zrušení jejího rozhodnutí, snaží se důsledně odstranit vytykané chyby a následovat pokyny odvolacího soudu.

pokračování

Zároveň soudci vrchního soudu nemají žádný poznatek o zaujatém či nedbalém postupu soudkyně. Nakonec předseda kárného senátu provedl důkaz doplňujícím vyjádřením místopředsedy Krajského soudu v Brně JUDr. Aleše Flídra (**důkaz K**), z něhož vyplynulo, že soudkyně je velmi pracovitá a místopředseda ji opakovaně na pracovišti zastihl v dnech pracovního volna. Zároveň je podle místopředsedy ze služebně starších soudců na tzv. „první hlavě“ společně s dalším kolegou nejvýkonnější.

[36] Kárně obviněná se z listinných důkazů vyjádřila k **důkazu I**, a to v tom smyslu, že při hodnocení počtu věcí zrušených vrchním soudem je nutné vzít v úvahu také její vysoký počet ročně vyřízených věcí (osob) a skutečnost, že dle trestního řádu nerozhoduje samosoudce, nýbrž tříčlenný senát. V obecnosti dodala, že všechna hodnocení pro její osobu vyznívají pozitivně, avšak celá věc je o tom, zda může moc výkonná zasahovat do rozhodování soudu, a takový návrh by měl být nedůvodný, i kdyby byla soudkyně průměrnou.

[37] Následně se předseda kárného senátu dotázal zástupkyně navrhovatele, jak by se ve vztahu ke kárnému provinění vypořádala s tím, že první usnesení z roku 2020 nebylo napadeno stížností, takže nabylo právní moci a presumuje se u něj správnost a zákonnost. Zástupkyně navrhovatele reagovala tak, že podstata provinění soudkyně spočívala v tom, že nijak nereflektovala informace poskytnuté jinými orgány. Jelikož se s poskytnutými informacemi nevypořádala, jsou její rozhodnutí dle názoru zástupkyně navrhovatele nepřezkoumatelná. Dále upřesnila, že návrhem není vytýkáno to, jak soudkyně rozhodla, nýbrž pouze to, že jí postoupené informace nijak nezohlednila a nevypořádala se s nimi. V návaznosti na to položil předseda senátu otázku, jak s tímto upřesněním koresponduje formulace skutkové věty, že kárně obviněná postupovala v *příkrém rozporu* se zjištěným skutkovým stavem. Podle zástupkyně spočíval postup v *příkrém rozporu* se zjištěným skutkovým stavem právě v tom, že soudkyně nereflektovala poskytnuté informace a dále rozhodovala tak, jak rozhodovala. Předseda senátu se tázal dále, v čem lze spatřovat *příkrý rozpor*, pokud § 325 odst. 1 trestního řádu podmiňuje přerušení výkonu trestu pouze těžkou nemocí, kterou u odsouzeného nezpochybnil žádný z vrchních soudů. Zástupkyně v odpovědi odkázala na zrušující usnesení Vrchního soudu v Olomouci, dle něhož se Krajský soud v Brně nezabýval všemi podmínkami, jež jsou pro fakultativní rozhodnutí o přerušení výkonu trestu podstatné. Další otázka směřovala na to, která hypotéza § 325 odst. 5 trestního řádu byla podle zástupkyně navrhovatele naplněna – zda měl odsouzený zneužít povoleného přerušení výkonu anebo zda odpadl důvod, pro který byl výkon trestu přerušen. Podle zástupkyně navrhovatele mohly být naplněny obě, neboť v rozhodování kárně obviněné vůbec nebyla provedena úvaha ke zjištěným okolnostem. Není tedy zřejmé, zda se odsouzený choval takovým způsobem, že byl zpochybněn jeho zdravotní stav, čímž by odpadl důvod, nebo zda jeho jednáním došlo i ke zneužití přerušení výkonu trestu ve vztahu k zájmům chráněným trestním zákoníkem. K dotazu přisedícího na výklad neurčitěho pojmu *zneužití* uvedeného v § 325 odst. 5 trestního řádu zástupkyně navrhovatele uvedla, že je nutné pojem vykládat vždy dle konkrétních okolností případu, a jako příklad uvedla páčání další trestné činnosti.

[38] Další důkazy, zejm. týkající se prokázání subjektivní lhůty k podání návrhu (**důkazy C, E a F**), předseda senátu pro nadbytečnost neprováděl. Jelikož nebyly další důkazní návrhy, předseda kárného senátu dokazování usnesením ukončil.

[39] Zástupkyně navrhovatele ve své závěrečné řeči konstatovala, že má za to, že při jednání bylo prokázáno, že ke kárnému provinění došlo, neboť kárně obviněná nijak nereagovala na obsah sdělení od dalších orgánů. Při sepisu návrhu Ministerstvo spravedlnosti citlivě vnímalo, že se věc týká rozhodovací činnosti soudce, takže by bylo lepší, pokud by návrh vzešel přímo z justice, což se však nestalo. Návrh tedy muselo podat ministerstvo, neboť dospělo k přesvědčení, že se o kárné provinění jedná. Zástupkyně navrhovatele setrvala na návrhu

kárného opatření snížení platu o 20 % na dvanáct měsíců, avšak s tím, že konkrétní kárné opatření je zcela v režii kárného soudu.

[40] Kárně obviněná v rámci své závěrečné řeči a posledního slova zopakovala, že návrh považuje za nedůvodný. Dle jejího názoru by mělo být jakékoliv rozhodnutí kárného soudu zevšeobecnující, nicméně jejímu případu je nadstandardní pozornost – oproti ostatním případům odsouzených s přerušeným výkonem trestu odnětí svobody – věnována jen proto, že se o odsouzeného intenzivně zajímají média. Soudkyně dodala, že ji mrzí, že v právním státě stojí před kárným senátem za svůj právní názor, a je jí smutno z toho, jaká neúcta panuje ze strany politiků vůči justici.

[41] Na dotaz předsedy kárného senátu kárně obviněná uvedla, že pro případ zproštění neuplatňuje náhradu nákladů řízení.

V. Hodnocení kárného soudu

Va. Lhůta pro podání návrhu

[42] Dle § 9 odst. 1 kárného zákona musí být návrh na zahájení kárného řízení podán nejpozději do šesti měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o skutečnostech týkajících se kárného provinění, které jsou rozhodné pro podání návrhu; nejpozději však do tří let ode dne spáchání kárného provinění. Kárný soud připomíná, že subjektivní lhůta v kárném řízení je nutno odvozovat od okamžiku, kdy se navrhovatel o jednání, pro které se rozhodl kárné řízení zahájit, skutečně dozvěděl, případně od okamžiku, kdy mu informace o tomto jednání byly předloženy (dostaly se do jeho sféry) v takové formě, že mohl toto jednání bez pochybností identifikovat (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 18. 1. 2012 č. j. 11 Kss 18/2011 - 251, ve věci *Kozák*).

[43] Kárný soud konstatuje, že tříletá objektivní lhůta byla dodržena, neboť návrh byl podán v říjnu 2021 a vytýká kárně obviněné jednání, jež započalo ve druhé polovině roku 2019. Stejně tak má kárný soud za dodrženu šestiměsíční subjektivní lhůtu, strany ostatně označily okolnosti, z nichž navrhovatelka dovozovala zachování této lhůty, za nesporné; trestní spis, z něhož vyplývají všechny rozhodné skutečnosti, obdržela kárná navrhovatelka až v září 2021, tedy přibližně měsíc před podáním kárného návrhu.

[44] Kárný soud vyšel z toho, že zásadní skutkové okolnosti případu, tedy procesní průběh trestní věci, je také mezi stranami nesporný. Krom toho zjistit, že návrhovým tvrzením odpovídá i obsah spisu krajského soudu sp. zn. 40 Nt 127/2017 (**důkaz B**).

Vb. Skutková zjištění

[45] Odsouzený byl rozsudkem Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“) ze dne 30. 4. 2014 č. j. 42 T 8/2013 - 2033, ve znění rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 9. 2014 sp. zn. 7 To 60/2014, uznán vinným ze spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky a zločinu těžkého ublížení na zdraví, za což mu byl uložen úhrnný trest odnětí svobody v délce 4,5 roku, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s dozorem. Trest vykonával od 18. 11. 2014 do 9. 3. 2016, kdy mu krajský soud výkon trestu poprvé přerušil do 9. 5. 2016, poté opakovaně do 25. 11. 2016 a do 25. 11. 2017. Usnesením ze dne 9. 5. 2018 č. j. 40 Nt 127/2017 - 81 (prvním vydaným kárně obviněnou) mu byl výkon trestu přerušen do 30. 4. 2020.

pokračování

[46] Souběžně pražské soudy rozhodovaly o žádostech odsouzeného o upuštění od výkonu zbytku trestu odnětí svobody. Vrchní soud v Praze dne 9. 8. 2019 usnesením sp. zn. 7 To 47/2019 zamítl stížnost odsouzeného proti usnesení městského soudu, kterým zamítl žádost odsouzeného o upuštění od výkonu zbytku trestu odnětí svobody. V tomto usnesení Vrchní soud v Praze uvedl poznatky ze sledování odsouzeného, jak jsou citovány výše v bodě [9]. O tomto usnesení pak Vrchní soud v Praze i Městský soud v Praze informovaly Krajský soud v Brně (kárně obviněnou) pro účely rozhodování o přerušení výkonu trestu odnětí svobody; ve spisu krajského soudu je založeno na č. l. 99, včetně referátu soudkyně o tom, že je viděla.

[47] Ani Vrchní soud v Praze citovaným usnesením nerozhodoval poprvé. Předcházelo mu dřívější jeho usnesení sp. zn. 7 To 75/2018 z 14. 8. 2018 (založeno na č. l. 94 spisu krajského soudu), jímž také byla zamítnuta dřívější stížnost odsouzeného ve věci zamítnutí jeho žádosti o upuštění od výkonu zbytku trestu odnětí svobody. V něm vrchní soud rekapituloval, že městský soud si v této věci přibral znalecký ústav – Fakultní nemocnici Olomouc, jenž potvrdil diagnózu odsouzeného, která představuje riziko pádu při epileptickém záchvatu a následném poranění mozku, jež lze označit jako život ohrožující, že onemocnění lze charakterizovat jako nevyлéčitelnou nemoc, že jeho další průběh a vývoj je těžké predikovat a že i případný výkon trestu odnětí svobody bude rovněž výrazně rizikový.

[48] Podstatou kárného návrhu je tvrzení navrhovatelky, že kárně obviněná výše uvedené informace o chování odsouzeného v létě 2019, popsané v usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 9. 8. 2019, nezohlednila, nicméně je třeba pro úplnost zmínit, co je ve spise obsaženo mezi oním usnesením Vrchního soudu v Praze na č. l. 99 a usnesením kárně obviněné na č. l. 324 (prvním usnesením, v němž navrhovatelka spatřovala kárné provinění). Jde celkem o 225 listů. Tvoří je novinové články o životě odsouzeného na svobodě, vyjádření odsouzeného k usnesení Vrchního soudu v Praze z 9. 8. 2019, v němž – bez ohledu na relativizaci výsledků sledování odsouzeného – obhájce zdůrazňuje fakt, že na svobodě je za své zdraví a život odsouzený odpovědný sám (přičemž součástí svobody je i hazard s vlastním zdravím), zatímco ve výkonu trestu odnětí svobody nese odpovědnost převážně veřejná moc, dále pak velké množství lékařských zpráv, znalecké posudky, jak z období, které předcházelo rozhodování městského a vrchního soudu, tak i z doby pozdější. Na č. l. 320 je pak žádost kárně obviněné ze dne 24. 3. 2020 adresovaná Generálnímu ředitelství Vězeňské služby ČR (dále jen „GRVS“), ústřední lékařské komisi, aby (na podkladě spisu se všemi založenými lékařskými zprávami a znaleckými posudky) zaujala jednoznačné stanovisko k tomu, zda lze odsouzenému v podmínkách výkonu trestu odnětí svobody zajistit odpovídající lékařskou péči, aniž by existovalo nebezpečí zásadního zhoršení zdravotního stavu a ohrožení jeho života.

[49] Vlastnímu usnesení na č. l. 324 (usnesení ze dne 15. 4. 2020, tj. první usnesení, v němž navrhovatelka spatřuje kárné provinění), předchází ono vyžádané stanovisko ředitele odboru zdravotní služby GRVS ze dne 2. 4. 2020, rekapitulované i v odůvodnění prvního usnesení kárně obviněné, podle něhož „nebezpečí zásadního zhoršení zdravotního stavu odsouzeného s možností ohrožení jeho života již nelze ... s jistotou vyloučit, v současné době a za nynějšího stavu pandemie onemocnění covid-19 ... kapacitní možnosti poskytovatelů zdravotních služeb, jak ambulantních, tak lůžkových musely být výrazně omezeny, protože VS ČR nemůže garantovat zajištění bezodkladného a včasného vyšetření mimovězeňskými poskytovateli. ... Lůžková kapacita VS ČR je v souladu s odbornými doporučeními vyčleněna pro potřeby hospitalizací pacientů s covid-19 a k řešení neodkladné péče. ... Vězeňské prostředí je z epidemiologického hlediska vysoce rizikové, a je proto žádoucí omezit pohyb do věznice a z věznice na naprosté minimum. Proto i nově nastupující odsouzení ... představují značné riziko šíření zmiňovaného infekčního onemocnění ve věznicích. S ohledem na výše uvedená fakta

a současnou epidemiologickou situací ... doporučujeme odsouzenému ... prodloužit přerušení výkonu trestu o minimálně 6 měsíců.“.

[50] Usnesení na č. l. 324 bylo doručeno i Krajskému státnímu zastupitelství v Brně, stížnost proti němu nebyla podána.

[51] Za tímto usnesením se ve spise nacházejí žádost odsouzeného o další prodloužení přerušení výkonu trestu z konce roku 2020, přípis kárně obviněné ze 4. 1. 2021 (č. l. 365) odsouzenému a jeho obhájci, že je třeba doložit aktuální lékařské zprávy z období jara 2021. Je zde založen i přípis Vrchního státního zastupitelství v Praze ze 16. 3. 2021 (č. l. 368 a násl.) o podnětu, který obdrželo, vč. novinového článku z Haló novin o tom, že odsouzený byl na přelomu let 2019 a 2020 v Rakousku v Alpách. Je zde též založeno vyjádření kárně obviněné z 25. 3. 2021 (č. l. 373) pro místopředsedu krajského soudu k žádosti ministryně spravedlnosti, které navrhovatelka přiložila též k návrhu. Spis obsahuje také vyjádření odsouzeného (č. l. 382-383) ke zprávám v médiích, a dále celou řadu starších i aktuálních lékařských zpráv.

[52] Následuje, obdobně jako v předchozím případě, žádost kárně obviněné ze dne 1. 4. 2021 adresovaná GŘVS, ústřední lékařské komisi, aby (na podkladě spisu se všemi založenými lékařskými zprávami a znaleckými posudky) zaujala jednoznačné stanovisko k tomu, zda lze odsouzenému v podmínkách výkonu trestu odnětí svobody zajistit odpovídající lékařskou péči, aniž by existovalo nebezpečí zásadního zhoršení zdravotního stavu a tím ohrožení jeho života (č. l. 469). Vlastnímu usnesení na č. l. 475, v němž navrhovatelka spatřuje kárné provinění, předchází stanovisko ředitele odboru zdravotní služby GŘVS ze dne 14. 4. 2021 (č. l. 473-474), rekapitulované i v odůvodnění druhého usnesení kárně obviněné, podle něhož: „V důsledku popsanych chorobných změn došlo k závažnému zhoršování zdravotního stavu, jak popisují výše citovaní odborní lékaři, přičemž uvádějí, že se jedná o změny, které jsou nejen trvalého charakteru, ale spíše ještě progredující. Vzhledem k závěrům lékařských zpráv o aktuálním zdravotním stavu odsouzeného konstatujeme, že Vězeňská služba ČR je schopna v těsné spolupráci s mimorezortními poskytovateli zdravotních služeb zajistit nemocnému odpovídající zdravotní péči, avšak nemůže vyloučit nebezpečí zásadního zhoršení zdravotního stavu a tím ohrožení života odsouzeného. Nezanedbatelná stále zůstává existence pandemie covid-19, která i při současném mírném ústupu stále ohrožuje vězeňskou populaci. Na základě předmětných lékařských zpráv rovněž nemůžeme zcela vyloučit závažnější zdravotní komplikace v průběhu výkonu trestu odnětí svobody. Z tohoto důvodu doporučujeme Krajskému soudu v Brně opět k požadovanému posouzení zvážit ustanovení nezávislého soudního znalce nebo tímto úkolem pověřit nezávislý soudně znalecký ústav, jenž při posouzení bude vycházet pouze z jím aktuálně zjištěného zdravotního stavu.“.

[53] Usnesením č. j. 40 Nt 127/2017 - 475 z 23. 4. 2021 kárně obviněná přerušení výkonu trestu odsouzenému opět prodloužila. V odůvodnění uvedla, že aktuální zdravotní stav odsouzeného je mimořádně závažný, a to dlouhodobě. Není sporu o tom, že trpí onemocněním, které má charakter tzv. těžké nemoci, jak vyžaduje ustanovení § 325 odst. 1 trestního řádu. Opakovaně je v podrobných lékařských zprávách zdůrazněno, že odsouzenému hrozí bezprostřední nebezpečí smrti. Ze stanoviska odboru zdravotní služby GŘVS bylo sice zjištěno, že odsouzenému by bylo možno v těsné spolupráci s mimorezortními poskytovateli zdravotních služeb zajistit odpovídající zdravotní péči, avšak ani za těchto podmínek nelze vyloučit nebezpečí zásadního zhoršení jeho zdravotního stavu a ohrožení jeho života. Závažné riziko zhoršení zdravotního stavu je i nadále zvyšováno pandemií koronaviru.

[54] Proti tomuto usnesení podal stížnost státní zástupce. Vrchní soud v Olomouci je přezkoumal a usnesením ze dne 29. 6. 2021 č. j. 1 To 57/2021 - 576 je zrušil a současně návrh odsouzeného na prodloužení přerušení výkonu trestu zamítl. V rozsáhlém odůvodnění mimo jiné uvedl, že rozhodnutí o podmínkách přerušení výkonu trestu je závislé na soudcovském uvážení

pokračování

celé řady skutečností a že soud prvního stupně se zabýval jen částí problematiky rozhodné pro fakultativní rozhodování o podmínkách přerušení výkonu trestu. Vrchní soud však nepochybně samotnou vážnost zdravotního stavu odsouzeného, který je „skutečně a velmi pravděpodobně nevyléčitelně nemocen a jeho nemoc jej vysoce pravděpodobně může kdykoliv a kdekoliv ohrozit na životě“. Ani stížnostní soud neshledal nezbytným provedení dalšího aktuálního znaleckého zkoumání zdravotního stavu odsouzeného, „nebot“ o objektivitě základních zdravotních potíží odsouzeného nelze mít pochyb,“ ani neshledal „aktuální podmínky pro možné, ale nyní i nadbytečné zkoumání způsobu života odsouzeného, jak to učinil Vrchní soud v Praze.“

[55] Nicméně na základě vyžádaného doplňujícího stanoviska GRVS a stanoviska ředitele Vazební věznice a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno stížnostní soud uzavřel, že Vězeňská služba a konkrétně Věznice v Brně Bohunicích má zákonné předpoklady i dostatečně kvalifikovaně organizační podmínky pro zajištění nezbytné péče o odsouzeného.

Vc. Objektivní stránka kárného provinění

[56] Vytýkané jednání v nyní projednávané věci spočívá zjevně v rozhodovací činnosti soudkyně. Toho si ostatně byla vědoma i kárná návrhovatelka. Je zřejmé, že svým návrhem vstoupila a kárný soud vtáhla do oblasti hájené základními ústavními principy nezávislosti a nestrannosti soudce, tedy na velice tenký led. Pokud by soudce mohl být běžně postihován za své právní názory a hodnocení důkazů z iniciativy výkonné moci, byť prostřednictvím kárného soudu, nezávislost a nestrannost soudní moci by erodovala k újmě všech, k jejichž ochraně má sloužit.

[57] V rozhodnutí ze dne 22. 3. 2013 č. j. 16 Kss 6/2012 - 114, ve věci *Patzzenbauer*, kárný soud vymezil tři okruhy situací, v nichž lze shledat kárné provinění soudce spočívající v nezákonném postupu či vydání nezákonného rozhodnutí, odůvodněného jiným právním názorem. Z okolností případu tak musí být patrné, že buď „(1.) bylo porušeno jednoznačné znění aplikované právní normy, anebo (2.) nebylo respektováno zrušovací rozhodnutí výše postaveného soudu v konkrétní věci (k tomu podrobněji viz např. rozhodnutí NSS ze dne 10. 5. 2011, č. j. 13 Kss 11/2010 - 51 [věc *Pachner*]) či (3.) existuje jednotná a ustálená judikatura nejvyšších soudů, kterou daný soudce odmítl akceptovat bez toho, aby svůj odlišný právní názor podepřel komplexní, racionální a transparentní konkurující argumentací“ (rozhodnutí ve věci *Patzzenbauer*, bod 36; shodně např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 10. 1. 2014 č. j. 16 Kss 10/2013 - 84, ve věci *Šoljaková I.*). V rozhodnutí 12 Ksz 11/2018 - 35 ze dne 20. 2. 2019, ve věci *Zemek*, shrnul kárný senát ve věcech státních zástupců citovanou judikaturu výstižně tak, že kárně postihnout lze pouze za excesivní právní výklad, tedy právní názor nehajitelný.

[58] Dále judikatura dovodila, že zásahy kárného soudu ohledně zákonnosti soudních rozhodnutí mají být výjimkou a má k nim být přistupováno zdrženlivě. Zdrženlivost přístupu kárného soudu plyne jednak z ústavně garantované nezávislosti soudního rozhodování a jednak z toho, že odstraňování pochybení při rozhodovací činnosti se realizuje cestou řádných či mimořádných opravných prostředků dle daného typu soudního řízení, nikoliv cestou kárného řízení (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 25. 6. 2015 č. j. 11 Kss 1/2015 - 85, ve věci *Polák I.*). Jednotlivé procesní předpisy (v tomto případě trestní řád) poskytují řadu prostředků, jak řešit nesprávný či nezákonný postup soudce, a kárná odpovědnost má místo až tehdy, pokud všechny mírnější prostředky opakovaně selhaly. O kárném postihu lze uvažovat teprve tehdy, pokud je celkové hodnocení činnosti soudce takové, „že daný soudce dlouhodobě není schopen rozhodovat tak, aby v prostřednictvím jeho osoby justiční systém poskytoval konzistentní výstupy“ (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

jako soudu kárného ze dne 7. 3. 2018 č. j. 16 Kss 7/2017 - 223, ve věci *Králková I*, bod 74). V rozhodnutí ze dne 23. 9. 2019 č. j. 11 Kss 3/2019 - 77, ve věci *Neumann II*, bod 32, tento kárný senát k uvedenému doplnil, že „kárné řízení nemá sloužit k odstrašení soudců nižších instancí od mezisoudního dialogu a vynucovat jejich slepou poslušnost. Právo má diskurzivní povahu a je přirozené, že názory na jeho aplikaci se u jednotlivých aktérů liší.“

[59] Z uvedeného plyne, že pokud soudce nerozhodne, jednoduše řečeno, správně, lze uvažovat o kárném provinění ve smyslu § 87 odst. 1 zákona o soudech a soudcích pouze v některém z případů naznačených v citovaném rozhodnutí ve věci *Patzemberger*, přičemž musí jít zpravidla o nikoliv ojedinělý exces, na jehož nápravu typicky nepostačovaly prostředky relevantního procesního předpisu.

[60] Navrhovatelka si byla vědoma – připustila to v kárném návrhu – že ani do jedné z výše uvedených kategorií jednání kárně obviněné přímo zařadit nelze. Tvrdila však, že její případ by tam spadat měl, v jakési další kategorii, neboť (bez ohledu na možnost instančního přezkumu) rozhodla v příkrém rozporu s objektivní realitou (tedy při zjišťování a hodnocení skutkového stavu), a tím i v rozporu se zákonem.

[61] Kárný soud k tomu poznamenává, že nelze vyloučit, že ve zcela výjimečných případech bude shledáno kárné provinění i v ojedinělém excesivním jednání soudce, například pokud je jeho rozhodnutí jednoznačně za žádných okolností neobhajitelné, až je to obrazně řečeno „do nebe volající“. Je zřejmé, že předpokladem takového hodnocení je i široká shoda v odborné veřejnosti. Z tohoto pohledu jsou kárné senáty, složené *de lege lata* pluralitně ze zástupců různých právnických profesí, k takovému hodnocení vhodně uzpůsobeny.

[62] O takovou mimořádnou situaci však v tomto případě bez jakýchkoli pochybností nejde.

[63] V nyní projednávané věci spočívá jednání, jež je kárně obviněné vytýkáno, lapidárně řečeno v tom, že v usneseních o prodloužení přerušení výkonu trestu odnětí svobody nezohlednila informace z jiného rozhodnutí Vrchního soudu v Praze a z podnětu oznamovatele postoupeného Vrchním státním zastupitelstvím v Praze o tom, že odsouzený se na svobodě chová, jakoby nebyl ohrožen vážnou nemocí, přestože právě z tohoto důvodu mu byl výkon trestu odnětí svobody přerušen.

[64] Podle § 325 odst. 1 trestního řádu, jehož porušení kárná navrhovatelka soudkyni vytýkala, *je-li odsouzený, na němž se vykonává trest odnětí svobody, stížen těžkou nemocí, může předseda senátu výkon trestu na potřebnou dobu přerušit*. Stížení těžkou nemocí je tedy základní hypotézou, která musí být pro přerušení výkonu trestu splněna. Podle § 325 odst. 5 trestního řádu *znenžívá-li [odsouzený] povoleného přerušení nebo odpadl-li důvod, pro který byl výkon trestu odnětí svobody přerušen, předseda senátu přerušení výkonu trestu odvolá*.

[65] Z dokazování vyplynulo, že odsouzenému byl výkon trestu přerušován opakovaně, teprve v posledních letech rozhodováním kárně obviněné. Všechna rozhodnutí krajského soudu měla na základě mnoha lékařských zpráv a znaleckých posudků za osvědčené, že odsouzený je – slovy citovaného zákona – stížen *těžkou nemocí*, jež ho trvale ohrožuje na životě. Proti usnesením krajského soudu státní zástupce nikdy nepodal stížnost, až proti tomu poslednímu. To bylo poprvé, kdy rozhodnutí krajského soudu vydaná kárně obviněnou mohl přezkoumat nadřízený Vrchní soud v Olomouci. Ani ten přitom nezpochybnil (a nepochybovaly o tom ani pražské soudy, které rozhodovaly o žádostech odsouzeného o upuštění od výkonu zbytku trestu odnětí svobody), že odsouzený je stížen těžkou nemocí ve smyslu § 325 odst. 1 trestního řádu. Posouzení dalších doplňkových a judikaturou dovozených kritérií je pak na uvážení soudu, při aplikaci zásady volného hodnocení důkazů.

pokračování

[66] Jestliže tedy byla splněna základní podmínka citovaného ustanovení trestního řádu, že odsouzený je stížen těžkou nemocí, nelze současně tvrdit, že soudkyně rozhodla ve zjevném rozporu se zněním zákona nebo v příkrém rozporu se skutkovým stavem. Obě rozhodnutí navíc soudkyně vydala s oporou ve stanoviscích GŘVS, s poukazem na mimořádnou okolnost spočívající v probíhající pandemii nemoci covid-19. První usnesení soudkyně vydala v dubnu 2020, v počátcích pandemie, kdy GŘVS výslovně doporučovalo přerušení výkonu trestu, druhé usnesení o rok později, kdy sice již zimní vlna pandemie začala pomalu ustupovat, zátěž nemocničních zařízení však přetrvávala. Za této situace by bylo nanejvýš troufalé tvrdit, že soudkyně rozhodovala v příkrém rozporu s objektivní realitou.

[67] Pro posouzení kárného obvinění pro vydání prvního usnesení je podstatná i další okolnost. Již bylo opakovaně zmíněno, že státní zástupce proti němu nepodal stížnost. Usnesení tak nabylo právní moci, je nezrušitelné, svědčí mu presumpce zákonnosti a správnosti. I s ohledem na výše uvedené okolnosti a právní úpravu by bylo absurdní, pokud by kárný senát dospěl k závěru, že jeho vydáním soudkyně spáchala kárné provinění.

[68] Předtím, než vydala druhé usnesení, již kárně obviněná věděla, že ministryně spravedlnosti provádí svá šetření, neboť byla v této věci interpelována. Soudkyně zpracovala pro vedení krajského soudu své písemné vyjádření, v němž své první usnesení hájila. O tom, že byla přesvědčena o jeho správnosti, svědčí, že záhy poté rozhodla se stejným výsledkem a s obdobným odůvodněním.

[69] Kárný senát sdílí kritiku kárné navrhovatelky, že soudkyně mohla a měla informace, které jí byly do spisu postoupeny, zmínit v odůvodnění svých usnesení a uvést, proč i tak má zákonné podmínky pro přerušení výkonu trestu za splnění. To však neznamená, že by nutně musela rozhodnout jinak; soudkyně na jednání konstatovala, že by rozhodla stejně, neboť informace, jejichž nezohlednění je jí vytýkáno, nepovažovala za podstatné a natolik zásadní, aby převážily nad důvodností žádosti o prodloužení přerušení výkonu trestu. A už vůbec to neznamená, že by se tím mohla dopustit kárného provinění. V této souvislosti kárný senát nepřehlédl, že na jednání zástupkyně navrhovatele modifikovala podstatu kárného obvinění, když uvedla, že soudkyni není vytýkáno to, jak rozhodla, nýbrž pouze to, že postoupené poznatky a doporučení nijak nezohlednila a nevypořádala se s nimi. To ovšem značně relativizuje kárné obvinění, neboť je v podstatě redukováno na vadu odůvodnění, resp. nedostatek důvodů rozhodnutí, což je v přezkumných systémech vada toliko relativní, která dokonce ani nemusí vést ke zrušení přezkoumávaného rozhodnutí, pokud tato vada nezpůsobila nezákonnost rozhodnutí. Ostatně je nutno přisvědčit soudkyni, že každý soudce píše do odůvodnění jen to, co považuje za nezbytné. Zejména pro soudy prvního stupně platí, že soudní rozhodnutí není – s nadsázkou řečeno – disertační práce, na to jednoduše není čas ani prostor.

[70] Druhé usnesení o prodloužení přerušení výkonu trestu již státní zástupce stížností napadl, přičemž Vrchní soud v Olomouci jako stížnostní soud, máje poprvé příležitost se věcí zabývat, usnesení zrušil a sám rozhodl tak, že se žádost odsouzeného o prodloužení přerušení výkonu trestu zamítá. Stížnostní soud ve zrušujícím usnesení konstatoval mimo jiné to, že krajský soud nezohlednil veškeré podmínky rozhodné pro komplexní fakultativní soudcovské posouzení dalšího přerušení výkonu uloženého trestu. Příznačné – v kontextu kárného obvinění – ovšem je, že krajskému soudu nevytkl nerespektování ustálené judikatury, ani nekonstatoval porušení jednoznačného znění aplikované právní normy, ani věc nevrátil kárně obviněné k dalšímu řízení a rozhodnutí se závazným právním názorem. Před svým rozhodnutím vyžádal další podklady a vyjádření a rozhodl sám proto, že měl jiný právní názor a komplexně ve světle nových zjištění vyhodnotil skutkový stav. Mimo jiné konstatoval, že posouzení podmínek pro přerušení výkonu trestu odnětí svobody dle § 325 odst. 1 trestního řádu náleží plně do pravomoci soudů, přičemž nejde o automatický postup, nýbrž je namístě soudcovské uvážení o řadě okolností.

Je také zřejmé, že okolnost spočívající v probíhající pandemii, o níž své rozhodnutí z dubna 2021 opřela kárně obviněná, se zřejmě stížnostnímu soudu jevila jako méně závažná, neboť rozhodoval na konci června 2021, tedy v době, kdy se (bohužel marně) zdálo, že by již mohla být za námi.

[71] Nelze dospět k jinému závěru, než že v tomto případě soudní systém standardně zafungoval. Každý procesní předpis, ať už v občanském soudním řízení, soudním řízení správním či v řízení trestním, umožňuje přezkoumat rozhodnutí soudu nižšího stupně a zrušit je „pro nezákonnost“ nebo dokonce „pro protiústavnost“, „pro nedostatečně zjištěný skutkový stav“, „opomenuté důkazy“, pro „vadu řízení“ apod. Proto máme soudní soustavu, nižší soudy, vyšší soudy, nejvyšší soudy, opravné prostředky řádné i mimořádné. V této věci byl efektivně uplatněn řádný opravný prostředek předpokládaný trestním řádem, stížnostní soud zrušil rozhodnutí krajského soudu, jež považoval za nesprávné, a nahradil je rozhodnutím svým, jež je podle přesvědčení stížnostního – instančně nadřazeného – soudu již správné (přitom zjevně ani ten nemusel mít poslední slovo).

[72] Pokud by mělo být rozhodování soudkyně za těchto okolností kárným proviněním, každý soudce, který v nižší instanci nějak rozhodne a jeho rozhodnutí vyšší instance zruší nebo změní proto, že má na věc jiný právní názor, že důkazy jinak hodnotí, zejména když skutkový stav dokazováním doplní, nebo že mu v rozhodnutí nějaká úvaha chybí, by musel být automaticky pohnán před kárný senát. Je zřejmé, že takový systém by se velmi brzy zhroutil, nemluvě o tom, že by vzaly za své výše zmíněné ústavní atributy výkonu soudní moci.

[73] Kárný soud není od toho, aby se stal prostřednictvím disciplinárního řízení prodlouženou rukou výkonné moci a pravidelně přezkoumával rozhodnutí každého a jednoho soudce. Nejde-li o výše uvedené mimořádné „do nebe volající“ situace, není úkolem kárného soudu hodnotit a přezkoumávat právní názory, o něž se soudci při svém rozhodování opírají.

[74] Soudkyně v obou vydaných usneseních vycházela z relevantních podkladů o zdravotním stavu odsouzeného a dalších okolností založených v trestním spisu. Jak již bylo řečeno, žádný z vrchních soudů nezpochybil, že odsouzený trpí závažnými zdravotními potížemi. Usnesení vydaná soudkyní tudíž nebyla odtržena od reálného stavu věcí, jak se snažila argumentovat navrhovatelka. Kárný soud proto s ohledem na výše deklarovanou nutnost zdrženlivosti při posuzování rozhodovací činnosti soudců konstatuje, že správnost a zákonnost usnesení kárně obviněné již posoudil stížnostní soud, který je řádným procesním postupem zrušil. A pokud existovaly pochybnosti o správnosti předchozího usnesení vydaného rovněž kárně obviněnou, státnímu zástupci, coby zástupci veřejné žaloby, nic nebránilo podat stížnost. Lze se ve shodě s kárně obviněnou domnívat, že nebýt zvýšeného mediálního zájmu o osobu odsouzeného, nikoho by nenapadlo hnát soudkyni před kárný senát.

[75] K argumentaci navrhovatelky, že soudkyně měla na základě dostupných informací obligatorně vydat usnesení o odvolání přerušení výkonu trestu podle § 325 odst. 5 trestního řádu, kárný soud uvádí, že ze spisu 40 Nt 127/2017 je zjevné, že soudkyně vzala usnesení Vrchního soudu v Praze na vědomí a neshledala pro odvolání přerušení výkonu trestu důvody (jinak by logicky nerozhodovala o prodloužení přerušení výkonu trestu). Pokud by kárný soud dospěl k závěru, že takové jednání zakládá kárnou odpovědnost soudkyně, nutně by tím opět zasahoval do její rozhodovací činnosti. Vzhledem k obsáhlé lékařské dokumentaci založené ve spisu nemá kárný soud za to, že se kárně obviněná neodvoláním přerušení výkonu trestu dopustila kárně relevantního jednání. Jinými slovy, nelze uzavřít, že jediným možným, zákonem přípustným a jednoznačným vyústěním situace mělo být odvolání přerušení výkonu trestu.

[76] Naznačuje-li navrhovatelka v této souvislosti, že kárně obviněná měla na základě doporučení GRVS alespoň pověřit nezávislý soudně znalecký ústav, jenž by při posouzení vycházel pouze z jím aktuálně zjištěného zdravotního stavu, případně ověřit chování

pokračování

odsouzeného na svobodě obdobně, jako to v roce 2019 učinil Vrchní soud v Praze, kárný soud poznamenává, že ani stížnostní Vrchní soud v Olomouci k tomu neshledal důvody (viz bod [54]).

[77] Navrhovatelka konečně odkázala také na rozhodnutí kárného soudu ze dne 17. 6. 2020 č. j. 12 Ksz 7/2019 - 196, ve věci *Pavlišová a Bollová*, z něhož má plynout, že postup v příkrém rozporu se zjištěným skutkovým stavem může konstituovat kárné provinění, byť v případě státního zástupce. Toto rozhodnutí se týkalo kárné odpovědnosti státního zástupce za vedení trestního stíhání, které vyústilo ve zproštění obžaloby. Kárný soud ve vztahu ke skutkovým otázkám v bodu [244] citovaného rozhodnutí uvedl, že „zproštění obžaloby z důvodu, že v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem, může založit kárnou odpovědnost i tehdy: 3. kdyby se státní zástupce v trestní věci *vůbec nezabýval základními skutkovými a právními otázkami*, bez nichž nemohl uvažovat o právní kvalifikaci skutku jako trestného činu, nebo 4. kdyby si ve vztahu k nim neopatrčil *naprosto žádné důkazy* ani nenavrhl soudu jejich provedení.“ Z rozhodnutí tedy sice plyne, že u státních zástupců lze shledat kárné provinění v případě závažného pochybení ve vztahu ke zjišťování skutkového stavu věci, avšak kárný soud konstatuje, že rozhodnutí nemá pro nyní projednávanou věc význam, neboť jednání soudkyně nespadá ani do jedné z vymezených kategorií.

[78] Kárný soud tedy dospěl k závěru, že jednání kárně obviněné popsané v návrhu vůbec nenese znaky kárného provinění ve smyslu § 87 odst. 1 zákona o soudech a soudcích. Soudkyně se tedy nedopustila zaviněného porušení svých povinností ani zaviněného chování nebo jednání, jímž by narušila důstojnost soudcovské funkce nebo ohrozila důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů. Kárný soud ji proto výrokem tohoto rozhodnutí podle § 19 odst. 2 kárného zákona kárného návrhu zprostil.

P o u ě n í: Odvolání proti tomuto rozhodnutí **n e n í** přípustné.

V Brně dne 17. ledna 2022

JUDr. Tomáš Langášek, LL.M.
předseda kárného senátu